

DE Studio Antwerpen
dinsdag 20 november 2018

foto © Phile Deprez

Recensie:

Met Buzz brengt Charlotte Vandermeersch de debuutroman 'Buzz Aldrin, waar ben je gebleven?' van de Noorse schrijver Johan Harstad in een monoloog waarbij ze de verschillende personages via verschillende stemmetjes neerzet en waarin muziek van Antoon Offeciers en Karen Willems gecombineerd wordt met video van Ann-Julie Vervaeke. Openen doet de voorstelling met Charlotte die met rode regenjas op de grond (het asfalt) ligt terwijl het regent op de scène. Ze is op de Faeröer-eilanden beland. Het personage dat ze neerzet heet Mattias. Een man die even het noorden kwijt is nadat de vrouw van zijn leven (Helle) er met een ander vandoor is na een relatie van twaalf jaar en zij hem het omgekeerde paswoord gezegd heeft. Dr. Havstein zal hem proberen helpen om de wonde te helen. Maar in eerste instantie weigert hij om geholpen te worden. 'Ik ben een oester op het droge. Ik open mezelf niet.' luidt het.

Alsof ze de leerlingen uit de vele scholen die present tekenen in deStudio rechtstreeks aanspreekt, voelt de start van de voorstelling dan ook. Wanneer Vandermeersch het heeft over in de klas zitten, verliefd worden op een klasgenoot, en dat de ruimte zo onwaarschijnlijk klein lijkt te worden waarin je je bevindt, voelt dat erg herkenbaar aan. Kijken kan je niet, want dat zou je gevoelens verraden. Dan kan iedereen door je heen kijken en heeft iedereen het door!

Verwijzen doet ze naar 1986, de ramp met de Challenger, en Tsjernobyl. En Tom Cruise in Top Gun ook die stelt dat je moet leren uit je fouten die iedereen wel eens maakt. Mattias is de grijze muis, de jongen waarvan iedereen denkt dat ie geen leven heeft en dus ook geen lief omdat ie zo gewoon is. Maar dat is dan zonder Helle gerekend waar hij iets voor voelt. Op een gekostumeerd bal - op een vrijdag die zich net als heel wat filmtrailers veelbelovender voordoen dan wat ze uiteindelijk waarmaken - verkleedt ie zich naar zijn idool Buzz Aldrin, de tweede man op de maan, die kapitein van het ruimteschip Apollo 11 was en die zelf heel wat technisch materiaal ontworpen had, maar dus minder gekend is dan Neil Armstrong en diens historische quote. Het zorgde voor eeuwige discussies tussen Mattias en Jorn wiens aandeel in die ruimtevaartmissie nu precies het zwaarst doorweegt: die van Buzz of die van Neil.

'Magnificent desolation' met die woorden beschreef de tweede man op de maan hoe het maanoppervlak eruit zag. Het is meteen ook de samenvatting van Mattias' leven op een bepaald moment. Desolaat voelt ie zich en hij heeft dan ook geen enkele ambitie om meer te zijn dan een goed functioneel radertje als tuinman nadat zijn relatie met Helle op de klippen loopt. 'Take my breath away', dat nummer van Berlin zong ie live voor Helle op het podium met de band waarin Jorn speelde tijdens het bal. Erg doorleefd wordt het in Buzz live gebracht door Charlotte Vandermeersch die haar ganse ziel in de song steekt wat een adembenemende versie oplevert. Of hoe een lied dat erg klef is, ontdaan van alles, plots een geweldig ontroerend nummer blijkt. Hij wordt gevraagd om nog te komen zingen bij de band, maar zweert dat het eenmalig was. Een noodgeval. Wie er in nood was? Mattias zelf. Bij Helle is de boodschap aangekomen, als Mattias een sneeuwbal kan gooien op het dak, krijgt hij iets van haar. Het lukt. Ze kussen. Å Å Å

Op het eiland zal Mattias sneller dan hij dacht vrienden maken en al snel verliefd worden op Sofia. Maar die start een relatie met Carl. Gek van The Cardigans is ze

en dan vooral 'Lovefool'. Ze is slechts fan van 1 band die haar alles biedt dat ze nodig heeft. Vandermeersch zal het nummer ook even a capella feilloos zingen. Knap is de scène waarin ze vermeldt hoe Sofia, een psychiatrische patiënt net als hij, de bus nam, oogcontact zocht met een wildvreemde, verlegen naar de grond keek, opnieuw contact maakte, om zo iets op te wakkeren bij de vreemde om vervolgens net als ie op het punt stond bij haar te komen zitten, de bus af te stappen in de hoop dat hij ook zou mee afstappen.

Buzz gaat dus enerzijds over een gemoedstoestand, van de kaart zijn, depressief, in de psychiatrie belanden, jezelf willen opsluiten (voor anderen), maar is geen state of mind-voorstelling geworden. Daarvoor volgt de productie een te lineaire structuur. Buzz kent wel wat inkakmomenten waar de spanningsboog verslapt. Tijdens voorstellingen waar leerlingen verplicht voor school aanwezig zijn (en die niet noodzakelijk vaak, laat staan ooit naar het theater gaan anders), vallen zo'n dipjes dubbel op. Jongeren gaan dan schuifelen, wat liggen, geeuwen, of zachtjes commentaar geven aan hun buur: 'hoe lang nog?' Net na een uurtje is Vandermeersch ook onze aandacht even kwijt. Wanneer ze voor de tweede keer onder de sproeiers die de regen voorstelt gaat, en zowel voor als na die scène even haar micro en zendertje uitdoet en terug aandoet, voelt die scène erg onnatuurlijk aan. Ze zoekt letterlijk het effect op waardoor de scène net enorm veel aan kracht inboet.

'Het vraagt veel geduld en geluk om nummer één te zijn. Maar een gigantisch hart om nummer twee te zijn.' Met die ijzersterke quote had de voorstelling mogen eindigen die eigenlijk alles ook samenvat. Ook het publiek leek er overigens zo over te denken, want sommigen hadden hun applaus al klaar. Maar goed, dan hadden we haar bloedmooie versie van Nick Caves 'Into my arms' niet voorgeschoteld gekregen. Wat dan weer samen met nog andere bitter-zoete liedjes over de liefde voer zou kunnen zijn voor een liedjesprogramma. De stem heeft ze en zeker wanneer ze die lagere regionen opzoekt, weet ze met haar warm, licht hees timbre ons moeiteloos te beroeren.

< Bert Hertogs >